VRIJWILLIGERSORGANISATIE BUS
BURGERKRACHT UIT SAMENWERKING
CONTACTADRES via E-mail: info@debus.nl
INFORMATIE OVER BUS: www.debus.nl

==========

Cliënten en naasten: zorg voor mensen met beperking verslechtert

Wlz-onderzoek door de landelijke koepelorganisatie Ieder(in).

Meer medicijnfouten, minder toezicht op de groep en vaker agressief gedrag van ontregelde cliënten. De gehandicaptenzorg is de laatste jaren op verschillende vlakken "ernstig verslechterd". Dat geven ruim 500 naasten en mensen met een beperking aan in een onderzoek van koepelorganisatie Ieder(in).

De organisatie peilde de ervaringen en concludeert dat in de langdurige zorg mensen met een beperking te vaak ondermaatse en onveilige zorg krijgen. "Een grote groep mensen is bezig met overleven, in plaats van leven", zegt de directeur van Ieder(in).

Volgens de belangenorganisatie is de zorg voor deze kwetsbare groep mensen inmiddels onder een "kritieke ondergrens" gezakt. In het rapport komen schrijnende verhalen van cliënten naar voren, bijvoorbeeld van iemand die soms de hele dag niet uit bed wordt gehaald, of dat het personeel te weinig tijd heeft om cliënten te wassen.

De situatie is verslechterd ten opzichte van 2023, toen Ieder(in) ook een peiling deed onder cliënten en naasten. Een vijfde van de respondenten geeft nu een onvoldoende aan de zorg en ondersteuning die ze ontvangen, in 2023 was dat nog iets meer dan een tiende. Cliënten en hun naasten rapporteren meer gevoelens van eenzaamheid, kwetsbaarheid en onzekerheid.

Personeelstekort:
De problemen zijn vooral te wijten aan het gebrek aan personeel in de gehandicaptenzorg. Er zijn minder vaste krachten, zorgverleners zijn minder ervaren en er is een hoog verloop. Dit leidt tot hogere werkdruk en minder toezicht op de cliënten.
Een respondent zegt tegen de organisatie dat hij angstig wordt doordat begeleiders steeds wisselen: "Het maakt me bang als ik in de nacht wakker word en geen bekende zie." 92 respondenten melden agressiviteit van medebewoners. Ze geven bijvoorbeeld aan sneller ontregeld te raken als alarmsignalen, die wijzen op een aankomende woede-uitbarsting, niet goed worden opgepikt.

Door personeelstekort mogen we soms niet douchen.
Een cliënt in het rapport

Een beleidsadviseur gehandicaptenzorg bij BPSW, de beroepsvereniging van professionals in sociaal werk. Zij herkent de bevindingen van Ieder(in). Naast een tekort aan personeel zegt zij ook dat de vakbekwaamheid van zorgmedewerkers onder druk staat.

Volgens haar zijn er bijvoorbeeld geen afspraken over een minimaal niveau van kennis en competenties waar zij-instromers aan moeten voldoen. "Aanbieders mogen zelf bepalen welke competenties iemand moet hebben om als zij-instromende begeleider de groep op te gaan, en veel aanbieders hebben er natuurlijk baat bij als dat zo snel mogelijk is."

Zij wijst op een onderzoek waaruit blijkt dat ruim de helft van de nieuwe medewerkers in de gehandicaptenzorg binnen drie jaar al van werkgever wisselt. "Vaste medewerkers krijgen dus steeds te maken met nieuwe collega's, bij wie de vereiste kennis en kunde vaak nog ontbreekt, maar die ze door hoge werkdruk vaak niet goed kunnen begeleiden. Dit leidt tot meer complex gedrag van cliënten en meer incidenten, waardoor uiteindelijk ook de vaste medewerkers weggaan."

Medicatiefouten:
Met te weinig of tijdelijk personeel dat niet goed is ingespeeld op de groep, neemt ook de kans op medicatiefouten en verkeerde handelingen toe. In het onderzoek zegt de helft van de respondenten dit in 2024 of 2025 te hebben meegemaakt.
Zo ook een cliënt met diabetes type 1. "Als er nieuw of invalpersoneel is dat niet goed weet welke behandeling ik nodig heb, kan ik in een hypo of hyper terechtkomen. Dan moet ik met de ambulance naar het ziekenhuis, wat ik allemaal erg eng en stressvol vind."

Niet douchen:
Sommige cliënten merken het in de dagelijkse zorg als er gaten in het rooster ontstaan. "Door personeelstekort mogen we soms niet douchen", zegt een respondent. Een ander: "Het kan zijn dat ik gewassen ben, daarna ontlasting verlies en dan moet ik maar een paar dagen wachten."
"Als er niemand in de avonddienst is die mij terug kan tillen uit de rolstoel in bed, word ik overdag niet uit bed gehaald", geeft iemand aan.

Over de vaste medewerkers zijn cliënten en hun families overigens vaak wel heel tevreden. De mensen die het meest content zijn, regelen hun zorg via een persoonsgebonden budget (pgb) of wonen in een klein woonzorginitiatief, dat is opgezet door ouders. Zij hebben minder vaak te maken met personeelswisselingen.

■ De vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS) is van mening:
Steeds vaker komen er negatieve berichten naar buiten over mensen die een Wlz-indicatie hebben waarvan de zorg zo slecht ten uitvoer wordt gebracht dat dit ten koste gaat van de mensen die de zorg noodzakelijke nodige hebben. De instellingen die verantwoordelijk zijn voor de te leveren zorg kijken weg en verschuilen zich achter hun eigen uitspraken dat de zorg te duur wordt. Dezelfde instellingen die via Europese aanbesteding de zorg hebben weten binnen te halen, zij klagen nu over te hoge zorgkosten die men moet leveren en er niet aan kunnen/willen voldoen ten koste van hun cliënten die de zorg dringend nodig hebben.
Het is dan ook best interessant om na te gaan hoeveel van de Wlz-gelden en instelling dadwerkelijk aan zorg inzet en hoeveel geld er naar salaris en overheidskosten gaat. Wij denken, vanuit onze praktijkkennis dat het hier gaat om 42% van de financiele te verkrijgen Wlz-gelden aat naar de zorg, 58% naar salaris en winstuitkeringen en 10% naar overheidskosten.
Het wordt tijd dat er landelijk door de IGZ wordt ingegrepen en er op wordt toegezien dat de geïndiceerde zorg bij de cliënten ook daadwerkelijk wordt geleverd. Zo niet, dan de directie verantwoordelijk stellen voor uitvoer geven aan wanbeleid, maar sowieso de winstuitkeringen verbieden daar de Wlz-gelden hiervoor nimmer zijn bedoeld. Misschien dat er dan instellingen verdwijnen dat zijn dan ook de instellingen die er met de pet naar hebben gegooid daar moet niet om worden getreurd. De instellingen die leveren zoals het hoort die moeten alle aandacht krijgen en deze zullen dan ook met de nodige trots hun activiteiten blijven voortzetten.

Kunnen wij u ergens mee van dienst zijn b.v.:
Over de inhoud van het bericht of andere zaken op het terrein van informatie verstrekken, het geven van adviezen of hulpverlening bij opstellen van brieven, bemiddeling of begeleiding op terreinen van:
Uitkeringen, regelingen, voorzieningen, werk en inkomen, wonen, zorg, ouderenbelangen, armoede, schulden etc., dan bieden dat bieden wij u **geheel kosteloos** aan.
Wij als belangenorganisatie hebben meer als 25 jaar ervaring in de sociaal maatschappelijke dienstverlening.
Mail uw vragen, verzoeken naar: **info@debus.nl**. Wij dragen zorg voor een reactie mail binnen 24 uur.
Om meer over ons te willen weten verwijzen wij u graag onze website: **www.debus.nl**

Opgemaakt en gepubliceerd: 21 – september - 2026
Bronvermelding: Ieder(in) / BUS
Uitgegeven door: Vrijwilligersorganisatie Burgerkracht Uit Samenwerking (BUS)